

ปัญหาการแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย กรณีศึกษานิสิตสาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ Problems of English-Thai Translation: A Case Study of Business English Students

ภัทรา ปิ่นทะแพทย์¹

อีเมล pattra_p@rbac.ac.th โทรศัพท์ 0813274845

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยของนิสิตชั้นปีที่ 3 และ 4 สาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิตจำนวน 67 คน ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยให้นิสิตแปลบทความภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยจำนวน 11 ประโยค นำมาวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลด้วยค่าความถี่และร้อยละ

ผลการศึกษาพบว่านิสิตมีแนวโน้มการแปลผิดในระดับคำมากกว่าระดับประโยค โดยพบข้อผิดพลาดที่นิสิตแปลผิดในระดับคำมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การใช้คำที่ไม่เหมาะสมกับบริบท (ร้อยละ 51.31) การใช้คำซ้ำและพุ่มเพื่อย (ร้อยละ 12.91) และการเลือกความหมายผิด (ร้อยละ 9.15) สำหรับข้อผิดพลาดที่นิสิตแปลผิดในระดับประโยคมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การใช้คำเชื่อมโยงความไม่เหมาะสม (ร้อยละ 40.41) การปรับรูปกรรตุจากและกรรมจาก (ร้อยละ 32.27) และการใช้ความหมายคลุมเครือ (ร้อยละ 15.70)

คำสำคัญ : ปัญหาการแปล, การแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย, การแปลระดับคำ, การแปลระดับประโยค

¹ภัทรา ปิ่นทะแพทย์ อาจารย์ประจำ สาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต

Abstract

This research aims to investigate the translation problems of 67 third-year and fourth-year undergraduate students majoring in Business English, College of International Business, Rattana Bundit University. All the 67 students are asked to translate a short English paragraph consisting of 11 sentences into Thai. The data are analyzed and presented by frequency and percentage.

Based on the errors found in the translation, students tend to make more errors in lexical-level translation than in structure-level translation. The result shows that the top-three errors found in the lexical-level translation are mismatching words and their meanings (51.31%), using word repetition (12.91%), and mistranslating words (9.15%). According to the errors found in the structure-level translation, the top-three errors are using inappropriate connectives (40.41%), converting active and passive constructions (32.27%), and translating syntactic ambiguity (15.70%).

Keywords: translation problems, English-Thai translation, lexical-level translation, structure-level translation

¹ภัทรา ปิณฑะแพทย์ อาจารย์ประจำ สาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต

บทนำ

ภาษาเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตมนุษย์และเป็นสิ่งที่ทำให้มนุษย์มีความโดดเด่นแตกต่างจากสิ่งมีชีวิตประเภทอื่น ๆ เนื่องจากมนุษย์เท่านั้นที่มีภาษาเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดความคิด ความรู้และวัฒนธรรมของตนเองผ่านภาษาซึ่งมีจำนวนมากกว่า 6,000 ภาษาทั่วโลก (Bregmann et al, 2007: 2 - 4) หนึ่งในภาษาที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในสังคมโลกตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันคือภาษาอังกฤษ เนื่องจากเป็นภาษากลางที่นิยมใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อสารและเพื่อดำรงชีวิตในด้านต่าง ๆ เช่น การศึกษา การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ การแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม เทคโนโลยีและข้อมูลข่าวสาร ตลอดจนการให้ความบันเทิงแก่คนในสังคมโลก (จ๊กกเมธ พวงทอง และ อภิษฎา ศรีเครือตอง, 2564 และ พรศิริ อุปคำ, 2557)

ภาษาอังกฤษนับเป็นภาษาที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในประเทศไทยเนื่องจากเป็นภาษาสากลที่ใช้สื่อสารในวงการต่าง ๆ เช่น วงการเศรษฐกิจ การศึกษาและการสื่อสาร และยังเป็นภาษาที่คนไทยคุ้นเคยกว่าภาษาต่างประเทศอื่น ๆ (ทิพา เทพอัศรพงศ์, 2542: 1) ถึงแม้ว่าคนไทยจะมีความคุ้นเคยกับภาษาอังกฤษมากกว่าภาษาต่างประเทศอื่น ๆ ก็ตาม แต่ผู้เรียนชาวไทยยังประสบปัญหาการเรียนและการใช้ทักษะภาษาอังกฤษอันเนื่องมาจากความแตกต่างทางตระกูลภาษาของภาษาอังกฤษและภาษาไทย กล่าวคือ ภาษาอังกฤษเป็นภาษาในตระกูลอินโดยูโรเปียน (Indo-European) ในขณะที่ภาษาไทยอยู่ในตระกูลไทกะได (Tai-Kadai) (Fromklin and Rodman, 1976: 312-312) ส่งผลให้ทั้งสองภาษามีความแตกต่างกันและทำให้ผู้เรียนชาวไทยประสบปัญหาในการเรียนภาษาอังกฤษในลักษณะต่าง ๆ ที่ไม่พบในภาษาไทย เช่น กาลและกาลลักษณะที่แสดงเวลาของเหตุการณ์ (Tenses and Aspects) พจน์ (Numbers) ที่แสดงจำนวนของภาคประธาน รวมถึงการแยกโครงสร้างทางไวยากรณ์ออกเป็นส่วนย่อยต่าง ๆ เช่น ภาคประธาน ภาคกริยา เป็นต้น (ทิพา เทพอัศรพงศ์, 2542)

จากปัญหาที่กล่าวมาไม่เพียงส่งผลต่อทักษะทั้ง 4 ได้แก่ การฟัง พูด อ่านและเขียนภาษาอังกฤษของผู้เรียนชาวไทยเท่านั้นแต่ยังส่งผลต่อการทักษะการแปลอีกด้วย การแปลเป็นทักษะที่จำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งในการนำไปต่อยอดเพื่อพัฒนาให้ทักษะทั้ง 4 ดังกล่าวให้เกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ด้านการแปลเพื่อวัดระดับความรู้ของตนเอง ค้นคว้าข้อมูลที่สอดคล้องกับวิชาชีพของตนเอง (สุพรรณิ อาศัยราช และคณะ, 2560:3) และยังมีบทบาทสำคัญในการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมซึ่งก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นระหว่างผู้คนต่างภาษาและวัฒนธรรมอีกด้วย (ชณัฏกร เพ็ชรวัฒนา, 2562)

ปัจจุบันนี้การแปลมีบทบาทในประเทศไทยมากยิ่งขึ้น ไม่เพียงแต่มีบทบาทในฐานะของเครื่องมือที่เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนความรู้เท่านั้น แต่ยังมีบทบาทในด้านเศรษฐกิจด้วย เนื่องจากมีรูปแบบการแปลเชิงธุรกิจมากยิ่งขึ้น เช่น เอกสารการค้า สัญญาซื้อขาย การแปลเพื่อความบันเทิงในรูปแบบของ

¹ภัทรา ปินทะแพทย์ อาจารย์ประจำ สาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ คณะวิเทศธุรกิจ มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต

บทประพันธ์ เรื่องสั้น และภาพยนตร์ ตลอดจนการแปลเพื่อสร้างและเผยแพร่องค์ความรู้ในรูปแบบของเอกสารทางวิชาการ (อัญญา ไส่ศัตรุโกศล, 2548)

ด้วยเหตุผลดังที่กล่าวมาทำให้หลายสถาบันการศึกษาได้เห็นความสำคัญของการแปล รวมทั้งสาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจด้วยเช่นกัน จึงได้บรรจุให้วิชาหลักการแปล (Principles of Translation) อยู่ในหลักสูตรเพื่อให้บัณฑิตของสาขาวิชาภาษาอังกฤษได้เรียนรู้หลักการแปลที่ถูกต้องและเป็นสากล สามารถถ่ายทอดความหมายในการแปลเอกสารจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยได้อย่างถูกต้องตรงตามต้นฉบับ รวมทั้งสามารถประยุกต์ใช้หลักการแปลเพื่อต่อยอดการเรียนรู้และประกอบอาชีพของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพในอนาคต ดังนั้นงานวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและข้อผิดพลาดในการแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยของนิสิตสาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ ซึ่งผลการศึกษาในครั้งนี้สามารถนำไปปรับปรุงแนวการสอน เอกสารประกอบการสอนรายวิชาหลักการแปลและรายวิชาที่เกี่ยวข้องให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นไป รวมทั้งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้กับการทำวิจัยการแปลเอกสารประเภทอื่น ๆ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาข้อผิดพลาดในการแปลบทความภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยของนิสิตสาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจชั้นปีที่ 3 และ 4

การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องและกรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยแบ่งการทบทวนวรรณกรรมออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1) ความหมายของการแปล 2) ประเภทการแปล และ 3) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยของผู้เรียนชาวไทย

1) ความหมายของการแปล

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการแปลไว้ดังนี้

ไนดาและทาเบอร์ (Nida and Taber, 1982) ให้ความหมายของการแปลว่าเป็นการถ่ายทอดความหมายและรูปลักษณ์ของต้นฉบับไปยังผู้รับสาร โดยภาษาปลายทางที่ใช้ต้องเป็นภาษาที่เป็นธรรมชาติ มีความหมาย และมีรูปลักษณ์ที่ใกล้เคียงกับต้นฉบับมากที่สุด

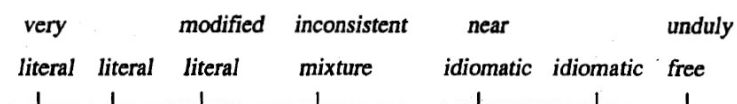
ลาร์สัน (Larson, 1984) ได้ให้นิยามของการแปลว่าเป็นการถ่ายทอดความหมายจากภาษาต้นทาง (source language) ไปยังภาษาปลายทาง (target language) สำหรับขั้นตอนของการแปลนั้นเริ่มจากกระบวนการการเปลี่ยนรูปลักษณ์ (form) ของภาษาต้นทางไปยังรูปลักษณ์ปลายทางโดยคำนึงถึงความหมายเป็นสำคัญ

สัทญวดี สายบัว (2542: 1) ให้นิยามการแปลว่าเป็นการถ่ายทอดความหมายของต้นฉบับแปลสู่บทฉบับแปล โดยต้นฉบับและบทฉบับแปลนั้นมีความแตกต่างกันในเรื่องของคำ การเรียบเรียงคำและประโยค แต่ต้นฉบับแปลและบทฉบับแปลต้องสื่อความหมายเดียวกัน

¹ภัทรา ปินทะแพทย์ อาจารย์ประจำ สาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต

จากนิยามของการแปลดังที่กล่าวมาสรุปได้ว่าการแปลคือการถ่ายทอดความหมายจากภาษาต้นฉบับไปเป็นภาษาฉบับแปล ไม่เพียงถ่ายทอดใจความสำคัญให้ครบถ้วนสมบูรณ์เท่านั้น แต่ต้องสามารถถ่ายโอนความคิดด้านค่านิยมและวัฒนธรรมของภาษาต้นฉบับได้อย่างสมบูรณ์อีกด้วย

2) ประเภทการแปล

ภาพที่ 1: ประเภทการแปล (Larson, 1984: 15)

การแปลในยุคแรกเกิดขึ้นจากนักปรัชญาผู้มีความรู้และต้องการเผยแพร่ศาสนาที่ตนนับถือไปยังผู้อื่นที่ใช้ภาษาต่างจากตน ดังนั้นการแปลในยุคนี้ค่อนข้างจะให้ความเคารพกับต้นฉบับเพราะถือว่าเป็นภาษาที่ศักดิ์สิทธิ์ นักแปลจึงยึดติดกับรูปภาษาของต้นฉบับแบบชนิดที่เรียกว่าการแปลแบบคำต่อคำ (literal translation) ผลที่เกิดขึ้นคือภาษาฉบับแปลจะไม่เป็นธรรมชาติและสื่อความหมายได้ไม่ชัดเจน ซึ่งโดยทั่วไปแล้วนักแปลมักจะนิยมแปลแบบ Modified literal ซึ่งจะมีการดัดแปลงแก้ไขรูปภาษาให้เข้ากับภาษาฉบับแปลมากยิ่งขึ้น ทำให้ภาษาฉบับแปลมีความเป็นธรรมชาติมากยิ่งขึ้นแต่ถึงอย่างไรก็ยังไม่สามารถสื่อความได้ชัดเจนเท่าที่ควร (อัจฉรา ไสค์ตระกูล, 2554:17) ส่วน inconsistent mixture คือการแปลในลักษณะผสมผสานการแปลโดยอาจใช้ literal เพื่อถ่ายทอดหน่วยไวยากรณ์ แต่ใช้ idiomatic เพื่อถ่ายทอดความหมาย (สุพรรณิ ปันมณี, 2562:17)

การแปลที่ดีตามที่เสนอของลาร์สันคือการแปลแบบ Idiomatic ซึ่งเป็นการแปลที่ยึดผู้รับสารเป็นหลัก กล่าวคือ เป็นการแปลที่ถ่ายทอดความหมายจากภาษาต้นฉบับสู่รูปภาษาฉบับแปลได้อย่างเป็นธรรมชาติโดยผู้อ่านไม่รู้สีกว่างานที่ตนกำลังอ่านคืองานแปล แต่เหมือนเป็นงานที่เขียนขึ้นมาใหม่ในภาษาฉบับแปล และยังคงสื่อความหมายตามต้นฉบับได้อย่างครบถ้วนและสมบูรณ์ ซึ่งการแปลลักษณะนี้ถือเป็นการแปลในอุดมคติสำหรับนักแปล อย่างไรก็ตามในความเป็นจริงการแปลโดยทั่วไปส่วนใหญ่มักเป็นการผสมผสานกันระหว่างการแปลแบบ Literal และ Idiomatic

การแปลประเภทสุดท้ายเป็นการแปลที่อาจไม่เป็นที่ยอมรับสำหรับนักแปลเนื่องจากการไม่รักษาความถูกต้องหรือใจความสำคัญของสารในต้นฉบับ นั่นคือการแปลแบบ Free Translation และ Unduly Free ซึ่งถือว่าการแปลแบบอิสระหรือการแปลแบบเสรี โดยนำเพียงความคิดหลัก ๆ ของต้นฉบับมาเปลี่ยนแปลงแก้ไขใหม่ เช่น การเพิ่ม ลด หรือตัดทอนข้อความของต้นฉบับออกไป ถึงแม้รูปภาษาฉบับแปลจะเป็นธรรมชาติก็ตาม แต่การสื่อความหมายหลักอาจแตกต่างอย่างสิ้นเชิงจากต้นฉบับ ดังนั้นการแปลประเภทนี้จึงไม่เป็นที่นิยมสำหรับนักแปลเท่าที่ควร

¹ภัทรา ปินทะแพทย์ อาจารย์ประจำ สาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ คณะวิทยาศาสตร์ มหวิทยาลัยรัตนบัณฑิต

3) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยของผู้เรียนชาวไทย

พรชัย พรวิริยะกิจและวรินทร์ แดนดี (2558) ศึกษาความผิดพลาดทางโครงสร้างและความหมายในการแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก โดยใช้แบบทดสอบการแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยจำนวน 20 ข้อ ผลการศึกษาพบว่านักศึกษาแปลผิดพลาดจำนวน 151 แห่งโดยแบ่งเป็นการแปลผิดทางไวยากรณ์ 74 แห่ง เช่น การแปลผิดเรื่องกาล (tense) และประโยคกรรมวาจก (Passive voice) และแปลผิดด้านความหมาย 77 แห่งเนื่องจากการเข้าใจผิดของความหมายของคำพ้องกริยา วลี และสำนวน

จุฑามณี ทิพรราช และคณะ (2560) ศึกษาแนวโน้มการแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยผิดในระดับคำ วลี และประโยคของนักศึกษาวิชาภาษาอังกฤษและภาษาอังกฤษธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี พบว่ามีการแปลผิดพลาด 4 ประเภท ได้แก่ การแปลผิด การแปลขาด การแปลเกิน และการเรียงคำและวลีผิด สาเหตุของความผิดพลาดนั้นเกิดจากการไม่เข้าใจความหมายของคำในบริบทและโครงสร้างทางวากยสัมพันธ์ของภาษาอังกฤษ นอกจากนี้ยังพบว่าไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถทางภาษาอังกฤษกับการแปลผิด

สุพรรณิ อาศัยราช และคณะ (2560) ศึกษาปัญหาและกลวิธีที่แปลบทความทางการศึกษาภาษาอังกฤษเป็นไทยของนิสิตสาขาภาษาอังกฤษศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ผลการศึกษาพบว่ นิสิตใช้กลวิธีการแปลระดับคำมากที่สุด โดยใช้การเติมคำเพื่ออธิบายเพิ่มเติมและการตัดคำทิ้งไป ส่วนกลวิธีการแปลในระดับประโยคที่นิยมใช้การเปลี่ยนโครงสร้างคำและการปรับเรียงประโยคใหม่ ปัญหาที่พบในการแปลคือ การขาดความรู้ทางด้านโครงสร้างของคำ ความรู้ทางด้านวัฒนธรรมเจ้าของภาษาหรือความรู้เฉพาะทาง

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแปลบทความภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยของผู้เรียนชาวไทยพบว่างานวิจัยส่วนใหญ่มุ่งเน้นศึกษาวิธีการแปลและข้อผิดพลาดในการแปล ซึ่งผลการศึกษาในภาพรวมพบว่าผู้เรียนมีข้อผิดพลาดในการแปลอยู่ 2 ระดับนั้นคือระดับคำและระดับประโยค ซึ่งอาจไม่ได้จำแนกรายละเอียดเกี่ยวกับข้อผิดพลาดในการแปลแต่ละประเภทอย่างชัดเจน ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาการข้อผิดพลาดในการแปลบทความภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยของนิสิตสาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ และจัดประเภทข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นในการแปล ซึ่งสามารถนำไปเป็นตัวอย่างประกอบเพื่อให้เห็นภาพรวมและเกิดความเข้าใจในการสอนการแปลมากยิ่งขึ้น สามารถนำไปปรับปรุงแนวการสอน เอกสารประกอบการสอนแปลให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น รวมทั้งสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการศึกษาการแปลในลักษณะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้เช่นกัน

¹ภัทรา ปินทะแพทย์ อาจารย์ประจำ สาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต

วิธีวิจัย

ผู้วิจัยแบ่งวิธีการวิจัยออกเป็น 3 ส่วนได้แก่ 1) กลุ่มตัวอย่าง 2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 3) การเก็บรวบรวมข้อมูล และ 4) การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่เกี่ยวข้อง

1) กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตชั้นปีที่ 3 จำนวน 36 คน และ นิสิตชั้นปีที่ 4 จำนวน 31 คน รวมทั้งสิ้น 67 คน จากสาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต ที่ผ่านการเรียนวิชาหลักการแปล (Principles of Translation)

2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบทดสอบการแปลจากภาษาอังกฤษเป็นไทย แบบทดสอบนี้เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดความสามารถด้านการแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย เป็นบทความประเภทให้ความรู้จำนวน 1 ย่อหน้า ประกอบด้วย 11 ประโยค โดยนิสิตแต่ละคนต้องแปลให้ครบคนละ 11 ประโยค ดังนั้นจะได้จำนวนประโยคที่แปลจากต้นฉบับภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยได้ทั้งหมด 737 ประโยค ($76 \text{ (จำนวนนิสิต)} \times 11 \text{ (จำนวนประโยคทดสอบการแปล)} = 737 \text{ (จำนวนประโยคฉบับแปลภาษาไทย)}$)

2.2 เครื่องมือทางสถิติ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ ร้อยละ

3) การเก็บรวบรวมข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยสร้างและทดลองใช้แบบทดสอบการแปลเรียบร้อยแล้ว จึงนัดนิสิตเพื่อทดสอบการแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย สถานที่ในการทดสอบคือห้องเรียนในมหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิตที่มีแสงสว่างเพียงพอและปราศจากเสียงรบกวน เมื่อนิสิตมาครบแล้วผู้วิจัยชี้แจงถึงวัตถุประสงค์ของการทดสอบ และชี้แจงว่าการทดสอบครั้งนี้ไม่มีผลกระทบต่อผลการเรียนในวิชาใด ๆ กลุ่มตัวอย่างจะไม่ได้มีการเปิดเผยชื่อจริงและคะแนนทดสอบสู่สาธารณชน การทดสอบครั้งนี้ใช้เวลา 2 ชั่วโมง นิสิตสามารถใช้พจนานุกรมประเภทสิ่งพิมพ์ได้เพื่อค้นหาคำศัพท์ที่ไม่ทราบความหมายและเป็นตัวเลือกในการใช้คำศัพท์ของนิสิต

เมื่อนิสิตทำแบบทดสอบเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยจึงนำแบบทดสอบไปตรวจเพื่อให้คะแนน และหาข้อผิดพลาดในการแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย รายละเอียดในการตรวจ วิเคราะห์ข้อผิดพลาดในการแปลและให้คะแนนแบบทดสอบผู้วิจัยจะขอลไว้ในหัวข้อถัดไป

4) การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่เกี่ยวข้อง

เมื่อกลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบการแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยแล้ว ผู้วิจัยจึงนำแบบทดสอบไปตรวจเพื่อหาข้อผิดพลาดในการแปลและให้คะแนนการแปล โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนตามลักษณะการแปลที่ดีของ บรานเวลล์ (Branwell, 1980: 7) ดังนี้

งานแปลที่ดีมีลักษณะ 3 ประการ (CAN) (Barnwell, 1980: 7) ดังนี้

¹ภัทรา ปินทะแพทย์ อาจารย์ประจำ สาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต

1. งานแปลมีความถูกต้องและเชื่อถือได้ สื่อความหมายครบถ้วน ไม่ตัดต่อดัดแปลงแต่งเติมหรือลดทอนความหมายหลักของต้นฉบับ (Accurate = A)
 2. งานแปลต้องมีความชัดเจน ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย สื่อสารได้อย่างชัดเจน อ่านแล้วไม่กำกวมจนสามารถตีความได้หลายอย่าง (Clarity = C)
 3. งานแปลต้องมีความเป็นธรรมชาติ รูปภาษาฉบับแปลต้องสละสลวย เป็นธรรมชาติและลื่นไหล เมื่ออ่านแล้วรู้สึกว่าเป็นงานเขียนใหม่ของภาษาฉบับแปล (Naturalness = N)
- ผู้วิจัยนำเกณฑ์ทั้ง 3 ประการมาพิจารณาและให้คะแนนการแปลของนิสิต หากประโยคใดมีครบทั้ง 3 ลักษณะจะได้ 1 คะแนนดังแสดงในตารางที่ 1

ประโยค ที่	ประโยค ทดสอบ การ แปล (ต้นฉบับ)	นิสิต คนที่	ภาษาฉบับ แปล	เกณฑ์การให้คะแนน (Barnwell, 1980: 7)				ข้อผิดพลาดในการแปล
				ถูกต้อง (A)	ชัดเจน (C)	เป็น ธรรมชาติ (N)	คะแนน (1)	
1	She is fined for smoking in forbidden area.	1	เธอสบาย สำหรับการ สูบบุหรี่ในที่ ที่ถูกหวง ห้าม	X	X	X	0	แปลกริยาหลัก Fine ผิด จึง สื่อความหมายผิดทั้ง ประโยค fine แปลว่า “ปรับ” ไม่ใช่ “สบาย”
		2	เธอถูกปรับ สำหรับการ สูบบุหรี่ในที่ ที่หวงห้าม	√	√	X	0.7	ชัดเจนพอที่จะสื่อความได้ แต่เมื่ออ่านแล้วรู้สึกเป็น ภาษาฉบับแปลที่ยังติดรูป ภาษาของต้นฉบับมาก เกินไปไม่เป็นธรรมชาติ เนื่องจากแปล for เป็น “สำหรับ” ไม่เหมาะสมกับ บริบท (การเลือกใช้คำไม่ เหมาะสม)
		3	เธอถูกปรับ ฐานสูบบุหรี่ ในที่หวงห้าม	√	√	√	1	ไม่พบข้อผิดพลาด สื่อความ ชัดเจนและลื่นไหลเป็น ธรรมชาติ

ตารางที่ 1 : เกณฑ์การให้คะแนนการแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย

จากนั้นผู้วิจัยจะนับความถี่ว่ามีจำนวนข้อผิดพลาดเกิดขึ้นกี่ประเภทและแต่ละประเภทมีจำนวนความถี่เท่าไร และนำความถี่เหล่านั้นมาคำนวณและนำเสนอในรูปของร้อยละ

¹ภัทรา ปินทะแพทย์ อาจารย์ประจำ สาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต

ผลการวิจัย

จากการทดสอบความสามารถการแปลโดยให้นิสิตสาขาวิชาภาษาอังกฤษชั้นปีที่ 3 และ 4 แปลบทความภาษาอังกฤษเป็นไทย จำนวน 11 ประโยค รวมจำนวนทั้งสิ้น 737 ประโยค พบว่านิสิตมีข้อผิดพลาดในการแปลทั้งหมด 956 ครั้ง โดยสามารถจำแนกข้อผิดพลาดดังกล่าวออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ 1) ข้อผิดพลาดในการแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยระดับคำจำนวน 612 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 64.02 ครั้ง และ 2) ข้อผิดพลาดในการแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยจำนวน 344 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 35.98

1) ข้อผิดพลาดในการแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยระดับคำ

ข้อผิดพลาดระดับคำเป็นข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นในการแปลระดับคำ เช่น การเลือกใช้คำประเภทต่าง ๆ การใช้คำทับศัพท์ เป็นต้น ซึ่งข้อผิดพลาดในระดับคำที่พบในการแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยมีทั้งสิ้นจำนวน 612 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 64.02 และสามารถแบ่งได้ 8 ประเภทดังแสดงในตารางที่ 2

ลำดับที่	ข้อผิดพลาดระดับคำ	ความถี่ที่พบ (ครั้ง)	ร้อยละ
1	การใช้คำที่ไม่เหมาะสมกับบริบท	314	51.31
2	การใช้คำซ้ำและฟุ่มเฟือย	79	12.91
3	การเลือกความหมายผิด	56	9.15
4	การใช้ทับศัพท์ไม่ถูกต้อง	53	8.66
5	การใช้ระดับภาษาไม่เหมาะสม	33	5.39
6	การแปลเกิน	32	5.23
7	การละการแปลบางคำ	27	4.41
8	การใช้คำที่มีความหมายกว้าง	18	2.94
รวม		612	100

ตารางที่ 2: ประเภทความผิดระดับคำของการแปล

1. การใช้คำที่ไม่เหมาะสมกับบริบท

จากข้อมูลพบว่านิสิตใช้คำที่ไม่เหมาะสมกับบริบทมากที่สุด จำนวน 314 ครั้งคิดเป็นร้อยละ 51.31 ซึ่งผู้แปลอาจไม่ได้พิจารณาการใช้คำเหล่านี้อย่างถี่ถ้วน จึงทำให้เลือกใช้คำในบริบทที่ไม่เหมาะสม ส่งผลให้การแปลขาดความเป็นธรรมชาติในภาษาฉบับแปลดังตัวอย่างที่ 1

ตัวอย่างที่ 1

ต้นฉบับ(ภาษาอังกฤษ)	The company <i>wants to take on more responsibility</i> and make its <i>contribution to saving</i> our environment.
ฉบับแปลของนิสิต (ภาษาไทย)	ทางบริษัทต้องการรับผิดชอบมากขึ้นและสร้างสนับสนุนถึงการประหยัดทรัพยากรสิ่งแวดล้อมของพวกเขา

¹ภัทรา ปินทะแพทย์ อาจารย์ประจำ สาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ คณะวิทยาศาสตร์ มหวิทยาลัยรัตนบัณฑิต

	เรา
ควรแปลว่า	ทางบริษัทต้องการแสดงความรับผิดชอบมากขึ้นและมีส่วนร่วมในการรักษาสิ่งแวดล้อมของเรา

ตัวอย่างที่ 1 จะพบว่าเมื่ออ่านภาษาฉบับแปลในภาพรวมอาจพอเข้าใจได้ว่าผู้แปลต้องการสื่อสารอะไร แต่ภาษาที่ใช้ฟังดูแปลกประหลาดไม่เป็นธรรมชาติ นั้นเป็นเพราะว่าเลือกใช้คำไม่เหมาะสมกับบริบทหรือจับคู่คำกับความหมายผิด เช่น “The company wants to take on more responsibility.....” ผู้แปลแปลว่า “ทางบริษัทต้องการแสดงความรับผิดชอบมากขึ้น” เมื่อเทียบกับต้นฉบับแล้วผู้แปลแปลไม่ผิด เพียงแต่อาจต้องปรับคู่คำให้เหมาะสมกับคำว่า “ความรับผิดชอบ” นั่นคือ “แสดงความรับผิดชอบ” จึงจะเหมาะสมกว่า

ในขณะเดียวกัน “.....makes its contribution to saving our environment.” มีหลายคำในต้นฉบับที่เป็นคำหลายความหมาย หากเลือกคำที่ไม่เหมาะสมกับบริบทจะทำให้การสื่อความหมายผิดไป เช่น คำว่า “contribution” มีความหมายว่า ก่อให้เกิด, มีส่วนร่วม เมื่อพิจารณาต้นฉบับแล้วควรจับคู่ “contribute” กับความหมาย “มีส่วนร่วม” จึงจะเหมาะสมกว่า เช่นเดียวกันกับคำว่า “saving” ที่มีความหมายว่า ประหยัด, ออม, เก็บรักษา, สงวน หรือ ช่วย ซึ่งในบริบทนี้ควรจับคู่ความหมายกับคำว่า “(เก็บ) รักษา” จะเหมาะสมที่สุด และสามารถแปลในภาพรวมได้ว่า “.....มีส่วนร่วมในการรักษาสิ่งแวดล้อมของเรา”

2. การใช้คำซ้ำกันและคำฟุ่มเฟือย

พบการใช้คำซ้ำกัน 79 ครั้งคิดเป็นร้อยละ 12.91 ซึ่งผู้แปลใช้คำซ้ำคำศัพท์เดียวกันซ้ำกันหลายครั้งหรือใช้คำฟุ่มเฟือยที่มีความหมายซ้ำซ้อนกัน ทำให้รูปภาษาฉบับแปลไม่กระชับเท่าที่ควรดังตัวอย่างที่ 2

ตัวอย่างที่ 2

ต้นฉบับ (ภาษาอังกฤษ)	Coca-cola, the world's largest soft drink corporation, is planning to <u>recycle</u> all of its bottles and cans by 2030.
ฉบับแปลของนิสิต (ภาษาไทย)	โคคา โคล่า บริษัทน้ำอัดลมที่ใหญ่ที่สุดในโลก <u>บริษัทมีแผนการว่าจะรีไซเคิลน้ำขวดและกระป๋องน้ำอัดลมกลับมาใช้ใหม่ภายในปี ค.ศ.2030</u>
ควรแปลว่า	โคคา-โคล่า บริษัทน้ำอัดลมที่ใหญ่ที่สุดในโลกวางแผนนำขวดและกระป๋องน้ำอัดลมมาใช้ใหม่ภายในปี ค.ศ.2030 (แปลแบบอธิบายคำศัพท์ “recycle”) โคคา-โคล่า บริษัทน้ำอัดลมที่ใหญ่ที่สุดในโลกวางแผนรีไซเคิลขวดและกระป๋องน้ำอัดลมภายในปี ค.ศ.2030 (แปลแบบการใช้ทับศัพท์ “recycle”)

จากตัวอย่างที่ 2 จะเห็นได้ว่าผู้แปลใช้คำว่า “บริษัท” ซ้ำกันถึงสองครั้ง ซึ่ง “บริษัท” ในคำที่สองควรตัดออกไปเพราะปรากฏคำเดียวกันด้านหน้าอยู่แล้ว นอกจากนี้ยังมี “....มีแผนการว่าจะรีไซเคิลน้ำขวดและกระป๋องน้ำอัดลมกลับมาใช้ใหม่ภายในปี ค.ศ.2030” ตรงนี้อ่านแล้วจะพบว่าใช้คำฟุ่มเฟือย นั่นคือ “....มีแผนการว่าจะ.....” ควรเปลี่ยนเป็น “วางแผน (ตามด้วยกริยาทันที)” จะกระชับกว่า และยังมี “....รีไซเคิลน้ำขวดและกระป๋องน้ำอัดลมกลับมาใช้ใหม่.....” ตรงนี้หากมองโดยผิวเผินอาจเป็นการแปล

ขยายความให้ต้นฉบับมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น แต่เมื่อพิจารณาเรื่องการสื่อความหมายแล้วจะพบว่าเป็นการใช้คำฟุ่มเฟือย เนื่องจากคำว่า “รีไซเคิล” ถือเป็นคำทับศัพท์ที่คนไทยใช้บ่อยและเข้าใจความหมายได้อย่างชัดเจนอยู่แล้ว ดังนั้นไม่ควรอธิบายหรือขยายความเพิ่มเติมว่า “...นำขวดและกระป๋องน้ำอัดลมกลับมาใช้ใหม่....” แต่ควรใช้เลือกแค่อย่างใดอย่างหนึ่งระหว่างการเลือกใช้ทับศัพท์ “รีไซเคิล” หรือเลือกการอธิบายทับศัพท์ “นำขวดและกระป๋องกลับมาใช้ใหม่” ก็เพียงพอแล้วและทำให้รูปภาษาในฉบับแปลมีความกระชับมากยิ่งขึ้น

3. การเลือกความหมายผิด

พบความถี่การเลือกความหมายผิดจำนวน 56 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 9.15 ซึ่งการเลือกความหมายผิดเกิดจากการอ่านหรือการตีความต้นฉบับผิด จึงทำให้ถ่ายทอดความหมายผิดโดยอาจเลือกใช้คำหรือไวยากรณ์ผิด ทำให้ความหมายไม่ตรงกับที่ต้องการโดยที่ผู้แปลอาจไม่รู้ตัว ซึ่งอาจเป็นความผิดพลาดโดยที่ไม่ได้ตั้งใจ (unintended mistranslation) (สุพรรณิ ปันมณี, 2562: 49) ดังตัวอย่างที่ 3

ตัวอย่างที่ 3

ต้นฉบับ (ภาษาอังกฤษ)	<i>Greenpeace</i> , one of the most important environmental organization, has welcomed the move but also said that the company should focus especially on reducing the amount of plastic that is produced.
ฉบับแปลของนิสิต (ภาษาไทย)	<u>พื้นที่สีเขียว</u> คือสิ่งที่สำคัญที่สุดอย่างหนึ่งด้านองค์กรสิ่งแวดล้อม ยินดีกับการเคลื่อนไหว แต่ยังคงด้วยว่า บริษัทบริษัทควรจะเน้นที่การลดปริมาณพลาสติกที่ผลิต โดยเฉพาะขวดพลาสติก
ควรแปลว่า	<u>กรีนพีซ</u> หนึ่งในองค์กรด้านสิ่งแวดล้อมที่สำคัญที่สุดได้ยินดีกับการเคลื่อนไหวดังกล่าว และยังคงส่งเสริมว่าบริษัทควรให้ความสำคัญเป็นพิเศษกับการลดจำนวนการผลิตพลาสติก

จากตัวอย่างที่ 3 พบว่าผู้แปลอาจตีความต้นฉบับผิด โดยตีความให้คำว่า “Greenpeace” เป็นนามวลี (noun phrase) ซึ่งประกอบด้วย “Green” ที่เป็นคำคุณศัพท์ (adjective) ทำหน้าที่ขยายคำนามหลัก (noun) “peace” จึงแปลเป็น “พื้นที่สีเขียว” นั่นเอง ซึ่งแท้จริงแล้ว “Greenpeace” เป็นวิสามานยนามหรือชื่อเฉพาะ (proper noun) ขององค์กรที่ไม่จำเป็นต้องแปลสามารถใช้ทับศัพท์โดยถ่ายเสียงออกมาเป็นตัวอักษรไทยตามเกณฑ์ของราชบัณฑิตได้เป็น “กรีนพีซ”

4. การใช้ทับศัพท์ไม่ถูกต้อง

โดยทั่วไปการทับศัพท์มักใช้กับกิจกรรมหรือความคิดที่ยังไม่มีการบัญญัติศัพท์ขึ้น เช่น “football” ยังไม่มีการบัญญัติศัพท์ไทยดังนั้นจึงใช้ทับศัพท์ว่า “ฟุตบอล” แทนซึ่งการทับศัพท์จะใช้หลักการถ่ายเสียงภาษาอังกฤษออกมาเป็นตัวอักษรไทย โดยที่เสียงที่ถ่ายออกมาเป็นอักษรไทยเมื่อออกเสียงแล้วมีความใกล้เคียงกับเสียงของภาษาเดิมมากที่สุด (สัจฉริย สายบัว, 2542: 57-58)

จากการแปลของนิสิตพบการใช้คำทับศัพท์ไม่ถูกต้องจำนวน 53 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 8.66 ซึ่งการใช้ทับศัพท์ผิดส่วนใหญ่ของผู้แปลเนื่องมาจากการขาดความรู้ในการถ่ายเสียงภาษาอังกฤษเป็นตัวอักษรไทย

¹ภัทรา ปินทะแพทย์ อาจารย์ประจำ สาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ คณะวิทศธุรกิจ มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต

อย่างถูกต้องและให้ใกล้เคียงกับเจ้าของภาษามากที่สุด ซึ่งการถอดตัวอักษรไม่ควรถอดตามอำเภอใจแต่ควรอ้างอิงจากหลักเกณฑ์การถ่ายเสียงเป็นตัวอักษรของราชบัณฑิตยสถานเพื่อให้ได้มาตรฐานสากลเดียวกัน (สัญญาวิ สายบัว, 2542: 57-62; สุพรรณิ ปันมณี, 2562: 85)

ตัวอย่างที่ 4

ต้นฉบับ(ภาษาอังกฤษ)	<i>Coca-Cola plans</i> to work together with local governments and environmental groups.
ฉบับแปลของนิสิต (ภาษาไทย)	<i>โคคาโคละมีแพลน</i> ที่จะทำงานร่วมกับองค์กรส่วนท้องถิ่นและกลุ่มสิ่งแวดล้อม
ควรแปลว่า	<i>โคคา-โคลาวางแผน</i> ร่วมงานกับหน่วยงานท้องถิ่นของรัฐบาลและกลุ่มสิ่งแวดล้อม

จากตัวอย่างที่ 4 จะพบว่าผู้แปลไม่แปลคำศัพท์ 2 คำ ได้แก่ “Coca-Cola” และ “plan” แต่เลือกใช้การทับศัพท์แทนโดยคำแรก “Coca-Cola” เป็นคำวิสามานยนาม (proper noun) ไม่มีบัญญัติศัพท์จึงต้องใช้ทับศัพท์ แต่ผู้แปลทับศัพท์ไม่ถูกต้องเนื่องจากถ่ายเสียงออกมาไม่ถูกต้องตามสำเนียงของเจ้าของภาษา “Coca-Cola” ควรถ่ายเสียงเป็น “โคคา-โคลา” ส่วนคำที่สอง “plan” นั้นจริง ๆ แล้วมีบัญญัติศัพท์นี้ในพจนานุกรม หมายถึง วางแผน แต่ผู้แปลเลือกใช้ทับศัพท์แทนแต่ถ่ายเสียงไม่ถูกต้องเช่นกันเป็น “แพลน (pran)” ซึ่งควรถ่ายตัวอักษรไทยเป็น “แพลน” จะได้สำเนียงที่ใกล้เคียงกับคำว่า “plan”

อย่างไรก็ตามบทความนี้เป็นบทความที่ให้ความรู้แก่คนทั่วไป ตามความเห็นของผู้วิจัยคิดว่าควรเลือกแปล “plan” เป็นภาษาไทยว่า “วางแผน” เนื่องจากเป็นบัญญัติที่พบความหมายในพจนานุกรม จึงไม่จำเป็นต้องใช้ทับศัพท์ นอกจากนี้การแปล “plan” เป็นภาษาไทยว่า “วางแผน” ทำให้ผู้อ่านโดยทั่วไปที่ไม่เข้าใจภาษาอังกฤษสามารถเข้าใจได้ด้วย

5. การใช้ระดับภาษาไม่เหมาะสม

ระดับภาษาหรือลีลาภาษาเป็นสิ่งแสดงถึงความเป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ รวมทั้งแสดงถึงระดับความสัมพันธ์ของผู้อ่านและผู้เขียน ซึ่งงานวิจัยนี้ผู้วิจัยเลือกต้นฉบับเป็นบทความประเภทให้ความรู้กับบุคคลทั่วไป ดังนั้นระดับภาษาจะค่อนข้างสุภาพหรือกึ่งทางการ

ตัวอย่างที่ 5

ต้นฉบับ(ภาษาอังกฤษ)	The company <i>wants to take on more responsibility</i> and make its contribution to saving our environment.
ฉบับแปลของนิสิต (ภาษาไทย)	บริษัท <i>อยากมีความรับผิดชอบมากขึ้น</i> และมีส่วนร่วมในการรักษาสีเขียวของเรา <i>นะจ๊ะ</i>
ควรแปลว่า	ทางบริษัท <i>ต้องการแสดงความรับผิดชอบมากขึ้น</i> และมีส่วนร่วมในการรักษาสีเขียวของเรา

จากการแปลของนิสิตพบว่าการใช้ระดับภาษาหรือลีลาภาษาที่ไม่เหมาะสม 33 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.39 ดังตัวอย่างที่ 5 ซึ่งผู้แปลเลือกใช้คำศัพท์ที่มีความหมายสอดคล้องตรงกับต้นฉบับ แต่อาจมีระดับภาษาที่ไม่เหมาะสม เนื่องจากเป็นบทความที่ให้ความรู้ (informative) ดังนั้นความมุ่งหมายอันดับหนึ่งคือ

ภัทรา ปินทะแพทย์ อาจารย์ประจำ สาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต

การให้ข้อมูลที่ถูกต้อง ระดับภาษาจึงค่อนข้างเป็นทางการ (สัญญาวิ สายบัว, 2542: 80) แต่ผู้แปลเลือกใช้คำว่า “อยากมีความรับผิดชอบ” ซึ่งค่อนข้างเป็นภาษาพูดมากกว่าภาษาเขียนจึงควรปรับเป็น “ต้องการแสดงความรับผิดชอบ” จะเหมาะสมกว่า รวมทั้งไม่ควรลงท้ายประโยคด้วยคำลงท้าย “นะจ๊ะ” ซึ่งแสดงความสนิทสนมกับผู้อ่านจนเกินไปและเป็นการเปลี่ยนลีลาการเขียนของต้นฉบับ ส่งผลให้บทแปลไม่เป็นทางการและขาดความน่าเชื่อถืออีกด้วย

6. การแปลเกิน

การแปลเกินไม่ใช่การแปลเพื่อเพิ่มเติมข้อมูลที่จำเป็นให้กับต้นฉบับ แต่เป็นการเติมความหมายที่ไม่มีในต้นฉบับตามความพอใจหรือเพื่อออกความเห็นและแสดงความรู้สึกของผู้แปล ทำให้ภาษาฉบับแปลสื่อความหมายผิดเพี้ยนไปจากต้นฉบับ

ในการแปลครั้งนี้พบว่าผู้แปลแปลความหมายเกินกว่าข้อมูลที่มีในต้นฉบับ 32 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.23 ดังตัวอย่างที่ 6 จะพบว่าไม่มี “ผลกำไร” ในต้นฉบับแต่มาปรากฏในฉบับแปลสาเหตุอาจเกิดจากการวิเคราะห์ต้นฉบับผิดพลาดหรือเป็นการแสดงความรู้สึกของผู้แปล จึงทำให้การสื่อความหมายในฉบับแปลไม่ตรงกับฉบับ

ตัวอย่างที่ 6

ต้นฉบับ(ภาษาอังกฤษ)	The company said it wants to increase the amount of material that can be recycled in its products.
ฉบับแปลของนิสิต (ภาษาไทย)	บริษัทกล่าวว่าต้องการ <u>เพิ่มผลกำไร</u> และส่วนประกอบที่ทำให้บรรจุภัณฑ์นำกลับไปใช้งานใหม่
ควรแปลว่า	ทางบริษัทได้กล่าวว่าต้องการเพิ่มสารที่ทำให้บรรจุภัณฑ์สามารถรีไซเคิลได้/นำกลับมาใช้งานใหม่ได้

7. การละการแปลบางคำ

การละการแปลบางคำ คือ การที่ผู้แปลตัดข้อความหรือใจความสำคัญที่ปรากฏในต้นฉบับออกไป ส่งผลให้ความหมายหรือใจความสำคัญในฉบับแปลไม่ครบถ้วน หรือสื่อความหมายผิดเพี้ยนไป จากข้อมูลพบว่าผู้แปลละการแปลบางคำ 27 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.41 ดังตัวอย่างที่ 7

ตัวอย่างที่ 7

ต้นฉบับ (ภาษาอังกฤษ)	On the other side, Coca-Cola has also stated that packaging is important because <i>it can reduce the amount of spoilt food and can extend the shelf life of food products.</i>
ฉบับแปลของนิสิต (ภาษาไทย)	อีกด้านหนึ่งโคคาโคลายังระบุอีกว่าบรรจุภัณฑ์มีความสำคัญเพราะ <u>สามารถลดปริมาณพลาสติกที่ผลิต</u>
ควรแปลว่า	นอกจากนี้ โคคา-โคลายังได้กล่าวอีกว่าบรรจุภัณฑ์นั้นมีความสำคัญเนื่องจากช่วยลดปริมาณอาหารเน่าเสียและยังช่วยยืดอายุการเก็บรักษาสลิตภัณฑ์อาหารให้นานยิ่งขึ้นด้วย

จากตัวอย่างที่ 7 จะพบว่าผู้แปลแปลความได้ไม่ครบในส่วนของการให้เหตุผลซึ่งนับเป็นใจความสำคัญยิ่งในต้นฉบับ โดยให้เหตุผลเพียงว่า “...เพราะสามารถลดปริมาณพลาสติกที่ผลิต” ซึ่งไม่ตรงกับ

¹ภัทรา ปินทะแพทย์ อาจารย์ประจำ สาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต

ต้นฉบับอีกด้วย ดังนั้นควรแปลให้สื่อความหมายครบตามต้นฉบับว่า “เนื่องจาก (บรรจุภัณฑ์) ช่วยลดปริมาณอาหารเน่าเสียและยังช่วยยืดอายุการเก็บรักษาสลิตภัณฑ์อาหารให้นานยิ่งขึ้นด้วย”

8. การใช้คำที่มีความหมายกว้าง

การใช้คำที่มีความหมายกว้าง คือ การที่ผู้แปลเลือกใช้คำที่มีความหมายกว้างเพื่อครอบคลุมความหมายของคำในต้นฉบับ (สัญญาวิ สายบัว, 2542: 68) เช่น ในต้นฉบับแปลมีคำว่า “นกกะจิบ” ซึ่งผู้แปลไม่ได้แปลคำศัพท์ดังกล่าวแบบตรงตัวแต่กลับเลือกใช้คำศัพท์ที่มีความหมายกว้างกว่าหรือจำแนกประเภทแบบกว้าง ๆ เช่น “นก” เป็นต้น ในการแปลของผู้แปลพบว่ามีความถี่การใช้คำที่มีความหมายกว้างจำนวน 18 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.94 ดังตัวอย่างที่ 8

ตัวอย่างที่ 8

ต้นฉบับ (ภาษาอังกฤษ)	Coca-Cola has announced a campaign called "World Without Waste"
ฉบับแปลของนิสิต (ภาษาไทย)	โคคา-โคล่า ได้ประกาศแคมเปญที่เรียกว่า “World Without Waste” หรือ “โลกที่ปราศจากของเสีย” นั่นเอง
ควรแปลว่า	โคคา-โคล่าได้ประกาศแคมเปญที่เรียก/มีชื่อว่า “World Without Waste” หรือ “โลกไร้ขยะ”

จากตัวอย่างที่ 8 พบว่า ผู้แปลแปลคำว่า “waste” เป็น “ของเสีย” ซึ่งมีความหมายครอบคลุมไปถึง ขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูลต่าง ๆ วัสดุต่าง ๆ ที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์แล้วซึ่งอยู่ในรูปทั้งของเหลว ของแข็ง และ ก๊าซ โดยจากประโยคก่อนหน้านี้ได้กล่าวถึงภาชนะหรือบรรจุภัณฑ์ของบริษัทโคคา-โคล่า นั่นคือ กระป๋องหรือขวด ซึ่งทางบริษัทต้องการให้บรรจุภัณฑ์เหล่านี้นำกลับมาใช้ใหม่เพื่อลดปริมาณขยะดังนั้นเพื่อให้การแปลเหมาะสมกับบริบท ควรปรับ “waste” ให้มีความหมายแคบลงเป็น “ขยะ” จะเหมาะสมกว่าเนื่องจากภาชนะหรือบรรจุภัณฑ์ต่าง ๆ ทั้งกระป๋องและขวดเมื่อไม่ใช้งานแล้วจะกลายเป็น “ขยะ” นั่นเอง

2) ข้อผิดพลาดในการแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยระดับประโยค

ข้อผิดพลาดในการแปลระดับประโยคเป็นข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นผู้แปลพิจารณาความสัมพันธ์ของคำต่าง ๆ ที่ร้อยเรียงกันเป็นรูปประโยค โดยความสัมพันธ์ของแต่ละคำในประโยคนั้นมีผลต่อการตีความในการแปลแต่ละคำ และการเรียบเรียงรูปภาษาฉบับแปล จากการแปลของนิสิตพบความถี่ข้อผิดพลาดในการแปลระดับประโยคจำนวน 344 ครั้ง ซึ่งสามารถแบ่งได้ 8 ประเภทดังแสดงในตารางที่ 3

ลำดับที่	การแปลผิดระดับประโยค	ความถี่ที่พบ (ครั้ง)	ร้อยละ
1	การใช้คำเชื่อมโยงความ (connectives) ไม่เหมาะสม	139	40.41
2	การปรับรูปกรรตุจาก (active) และกรรมจาก (passive)	111	32.27
3	การใช้ความหมายคลุมเครือ	54	15.70
4	การตีความคำอ้างอิง (reference) ไม่ถูกต้อง	25	7.27

¹ภัทรา ปินทะแพทย์ อาจารย์ประจำ สาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต

5	การตีความหน้าที่คำในต้นฉบับไม่ถูกต้อง	13	3.78
6	การเรียบเรียงลำดับคำในประโยคไม่ถูกต้อง	2	0.58
รวม		344	100

ตารางที่ 3: ประเภทของการแปลผิดระดับประโยค

1. การใช้คำเชื่อมโยงความไม่เหมาะสม

จากการแปลของนิสิตพบความถี่การใช้คำเชื่อมโยงความไม่เหมาะสมจำนวน 139 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 40.41

ในการแปลระดับย่อหน้าจะมีการเชื่อมโยงความคิดระหว่างประโยค และสิ่งที่จำเป็นสำหรับการเชื่อมโยงระหว่างประโยคคือ คำเชื่อมโยงความ (connectives) ซึ่งมีหลายประเภท เช่น ใช้เชื่อมโยงความคิดที่เหมือนกันคล้ายตามกัน แตกต่างกัน หรือเป็นเหตุเป็นผลกัน หากใช้คำเหล่านี้ได้อย่างเหมาะสมจะทำให้การถ่ายทอดความหมายของฉบับแปลนั้นรื่นไหลไม่สะดุด แต่หากใช้ไม่เหมาะสมแล้วจะทำให้การเชื่อมโยงความระหว่างประโยคนั้นสะดุด ไม่สามารถถ่ายทอดความหมายได้อย่างต่อเนื่องหรือสมบูรณ์ดังตัวอย่างที่ 9

ตัวอย่างที่ 9

ต้นฉบับ (ภาษาอังกฤษ)	Coca-Cola plans to work together with local governments and environmental groups. <i>On the other side</i> , Coca-Cola has also stated that packaging is important because it can reduce the amount of spoilt food and can extend the shelf life of food products.
ฉบับแปลของ นิสิต (ภาษาไทย)	โคคาโคลาวางแผนร่วมงานกับองค์กรส่วนท้องถิ่นและกลุ่มสิ่งแวดล้อม <u>ในด้านอื่น ๆ</u> โคคาโคลาได้ระบุไว้ว่าบรรจุภัณฑ์ก็มีความสำคัญเนื่องจากสามารถลดจำนวนอาหารเสียและเพิ่มอายุการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์อาหารด้วย
ควรแปลว่า	โคคา-โคลาวางแผนร่วมงานกับองค์กรส่วนท้องถิ่นและกลุ่มสิ่งแวดล้อม <u>นอกจากนี้</u> ทางบริษัทยังได้ระบุไว้ว่าบรรจุภัณฑ์ก็มีความสำคัญเนื่องจากสามารถลดจำนวนอาหารเสียและเพิ่มอายุการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์อาหารด้วย

จากตัวอย่างที่ 9 จะพบว่า มีประโยค 2 ประโยคที่มีความต่อเนื่องกันโดยมีคำเชื่อมโยงความ “On the other side,.....” ซึ่งถ้าพิจารณาในบริบทนี้ จะพบว่าประโยคที่สองมีลักษณะเสริมความให้กับประโยคที่หนึ่ง ดังนั้นคำเชื่อมโยงความควรจะให้ความหมายในลักษณะที่เป็นการเสริมความเช่นกัน จึงควรใช้คำว่า “นอกจากนี้” หรือ “ในขณะเดียวกัน” จะเหมาะสมกว่า

2. การปรับรูปกรตุวจาก (active) และกรรมวจาก (passive)

โครงสร้างกรตุวจาก (active voice) คือ โครงสร้างที่แสดงว่าประธานเป็นผู้กระทำ เช่น ฉันกินข้าว ส่วนโครงสร้างกรรมวจาก (passive voice) คือ โครงสร้างที่แสดงว่าประธานเป็นผู้ถูกกระทำ เช่น ข้าวถูกฉันกิน ในภาษาอังกฤษจะมีการใช้โครงสร้างกรรมวจากอยู่มากในขณะที่ภาษาไทยมักนิยมโครงสร้าง

แบบกรตรวจจากมากกว่า ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยพบข้อผิดพลาดในการแปลโครงสร้างกรมาจากถึง 111 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 32.27 ดังแสดงในตัวอย่างที่ 10

ตัวอย่างที่ 10

ต้นฉบับ (ภาษาอังกฤษ)	<i>Plastic is eaten by animals and fish</i> and ends up in our food chain.
ฉบับแปลของนิสิต (ภาษาไทย)	พลาสติกจะถูกกินโดยสัตว์และปลาและจะจบลงในห่วงโซ่อาหารของเรา
ควรแปลว่า	ปลาและสัตว์ต่าง ๆ กินพลาสติกเข้าไป และสุดท้ายสัตว์เหล่านั้นก็จบชีวิตลงด้วยการเป็นอาหารในห่วงโซ่อาหารของเรา

จากตัวอย่างที่ 10 จะพบว่าผู้แปลใช้กลวิธีแบบ literal ซึ่งเป็นการแปลแบบรักษาทั้งคำศัพท์และโครงสร้างของต้นฉบับ ส่งผลให้รูปภาษาของฉบับแปลขาดความเป็นธรรมชาติเนื่องจากภาษาไทยนิยมใช้โครงสร้างแบบกรตรวจจากมากกว่า ดังนั้นควรปรับปรุงภาษาให้อยู่ในโครงสร้างแบบกรตรวจจาก โดยการเปลี่ยนให้ผู้ถูกกระทำเป็นจุดสนใจหรือจุดเน้น (focus) ในตำแหน่งประธานเป็น “ปลาและสัตว์ต่าง ๆ กินพลาสติกเข้าไป และสุดท้ายสัตว์เหล่านั้นก็จบชีวิตลงด้วยการเป็นอาหารในห่วงโซ่อาหารของเรา”

3. การใช้ความหมายคลุมเครือ (obscure meaning)

การใช้ความหมายคลุมเครือ คือ เป็นการแปลที่ให้ความหมายไม่ชัดเจน กำกวม (ambiguity) ซึ่งอาจเกิดจากโครงสร้างที่คลุมเครือ (syntactic ambiguity) ส่งผลให้เกิดความหมายหรือการตีความได้หลายอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้พบว่าผู้แปลใช้ความหมายคลุมเครือในภาษาฉบับแปลจำนวน 54 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 15.70 ดังแสดงในตัวอย่างที่ 11

ตัวอย่างที่ 11

ต้นฉบับ (ภาษาอังกฤษ)	plastic bottles are a major problem because <i>plastic does not break down and degrade quickly</i> .
ฉบับแปลของนิสิต (ภาษาไทย)	ขวดพลาสติกเป็นปัญหาใหญ่เพราะพลาสติกไม่สลายตัวและเสื่อมสภาพอย่างรวดเร็ว
ควรแปลว่า	ขวดพลาสติกนับเป็นปัญหาใหญ่ เนื่องจากพลาสติกไม่สลายตัวและเสื่อมสภาพช้า

จากตัวอย่างที่ 11 เมื่อแปลเป็นภาษาฉบับแปล (ไทย) จะพบว่าประโยคนี้เป็นประโยคที่มีโครงสร้างคลุมเครือ เพราะ “พลาสติกไม่สลายตัวและเสื่อมสภาพอย่างรวดเร็ว” นั้นสามารถตีความได้สองความหมาย นั่นคือ “พลาสติกไม่สลายตัวและเสื่อมสภาพอย่างรวดเร็ว” เนื่องจากโครงสร้างนี้ตีความว่า “ไม่” ปรากฏในโครงสร้างของประโยคที่ 1 เท่านั้น

พลาสติกไม่สลายตัว	และ	เสื่อมสภาพอย่างรวดเร็ว
ประโยค 1	สันธาน	ประโยค 2 (กำกวม)

¹ภัทรา ปินทะแพทย์ อาจารย์ประจำ สาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ คณะวิทศธุรกิจ มหวิทยาลัยรัตนบัณฑิต

ขณะเดียวกันความคลุมเครือของโครงสร้างนี้ สามารถตีความได้อีกความหมายหนึ่ง นั่นคือ “พลาสติกไม่สลายตัวและไม่เสื่อมสภาพอย่างรวดเร็ว” เนื่องจากโครงสร้างนี้เชื่อมด้วยสันฐาน “และ” ซึ่งเชื่อมประโยคทั้งสองเข้าด้วยกัน โดยตีความว่าทั้งสองประโยคนั้นมีคำว่า “ไม่” ปรากฏอยู่ด้วย

พลาสติกไม่สลายตัว	และ	ไม่เสื่อมสภาพอย่างรวดเร็ว
ประโยค 1	สันฐาน	ประโยค 2 (กำกวม)

ดังนั้นเพื่อลดความคลุมเครือของโครงสร้างนี้ ควรมีการปรับใช้คำที่มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้นในฉบับแปล โดยประโยคที่สองที่สามารถตีความได้สองแบบทั้ง “เสื่อมสภาพอย่างรวดเร็ว” หรือ “ไม่เสื่อมสภาพอย่างรวดเร็ว” ควรเปลี่ยนเป็น “...เสื่อมสภาพช้า” แทน จะทำให้ความหมายไปในทิศทางเดียวกันกับประโยคก่อนหน้าซึ่งควรแปลว่า “ขวดพลาสติกนับเป็นปัญหาใหญ่เพราะพลาสติกไม่สลายตัวและเสื่อมสภาพช้า”

4. การตีความคำอ้างอิง (reference) ไม่ถูกต้อง

ในการอ่านหรือเขียนบทความมักมีการแทนที่คำนามที่กล่าวถึงก่อนหน้านี้ด้วยการใช้สรรพนาม เช่น he, she, it เป็นต้น ซึ่งเมื่อแปลแล้วคำสรรพนามเหล่านี้ไม่ได้แปลตรงตัวว่า “เธอ” “เขา” หรือ “มัน” แต่ความหมายที่แท้จริงของสรรพนามเหล่านี้จะปรากฏอยู่ในประโยคหรือในตำแหน่งอื่น ๆ ก่อนหน้านั้นเอง ในการวิจัยครั้งนี้พบการตีความคำอ้างอิงเหล่านี้ผิดพลาดเป็นจำนวน 25 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 7.27 ดังตัวอย่างที่ 12

ตัวอย่างที่ 12

ต้นฉบับ (ภาษาอังกฤษ)	The company said <u>it</u> wants to increase the amount of material that can be recycled in its products.
ฉบับแปลของนิสิต (ภาษาไทย)	บริษัทได้กล่าวว่า <u>มัน</u> ต้องการที่จะต้องเพิ่มปริมาณสารที่ทำให้บรรจุภัณฑ์สามารถนำไปรีไซเคิลใหม่ได้
ควรแปลว่า	ทางบริษัทได้กล่าวว่า (ทางบริษัท) ต้องการเพิ่มปริมาณสารที่ทำให้บรรจุภัณฑ์สามารถนำไปรีไซเคิลใหม่ได้

จากตัวอย่างที่ 12 พบว่านิสิตแปล “it” ว่า “มัน” แต่ความหมายที่แท้จริงแล้ว “it” นี้คือสรรพนามที่ใช้เรียกแทนคำนามที่อยู่ด้านหน้าในตำแหน่งประธานของประโยคนั้นคือ “บริษัท” นั่นเอง ดังนั้นประโยคนี้นี้ควรแปลว่า “ทางบริษัทได้กล่าวว่า (ทางบริษัท) ต้องการเพิ่มปริมาณสารที่ทำให้บรรจุภัณฑ์สามารถนำไปรีไซเคิลใหม่ได้” แต่เนื่องจากในภาษาไทยไม่นิยมกล่าวถึงคำนามเดียวกันซ้ำกันหลายครั้งจึงตัดคำนามหลังทิ้งไปคงไว้แต่คำนามแรกเท่านั้น

5. การตีความหน้าที่คำในต้นฉบับไม่ถูกต้อง

การตีความหน้าที่ของคำนับเป็นสิ่งแรกที่นักแปลควรพึงกระทำ เนื่องจากคำแต่ละคำมีหน้าที่ของตนและมีความเชื่อมโยงกัน ผู้แปลจึงจำเป็นต้องตีความหน้าที่ของคำต่าง ๆ เพื่อหาหน่วยความหมายในภาพรวมเสียก่อนแล้วจึงสามารถแปลได้ หากผู้แปลตีความหน้าที่คำไม่ถูกต้องย่อมส่งผลให้การ

¹ภัทรา ปินทะแพทย์ อาจารย์ประจำ สาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต

ตีความหมายผิดพลาด ในการวิจัยนี้พบข้อผิดพลาดด้านการตีความหน้าที่คำไม่ถูกต้องของผู้แปลจำนวน 13 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.78 ดังแสดงในตัวอย่างที่ 13

ตัวอย่างที่ 13

ต้นฉบับ (ภาษาอังกฤษ)	The company says that food and beverage companies <i>are responsible for much</i> of the litter that can be found on streets and beaches.
ฉบับแปลของนิสิต (ภาษาไทย)	ทางบริษัทกล่าวว่าบริษัทอาหารและเครื่องดื่มคือ <u>ความรับผิดชอบอย่างมาก</u> เกี่ยวกับขยะที่จะพบบนถนนหรือชายหาด
ควรแปลว่า	ทางบริษัทกล่าวว่าบริษัทผู้ผลิตอาหารและเครื่องดื่มควร <u>แสดงความรับผิดชอบ</u> ในการจัดการกับขยะเป็นจำนวนมากที่พบได้ตามถนนและบนชายหาด

จากตัวอย่างที่ 13 พบว่าผู้แปลตีความหน้าที่ของคำผิด คือ “much” ที่เป็นส่วนขยายของ “litter” (ขยะ) ผู้แปลตีความว่าเป็นส่วนขยายของ “responsible” จึงกลายเป็น “ความรับผิดชอบอย่างมาก” แต่แท้จริงแล้วควรแปลว่า “แสดงความรับผิดชอบในการจัดการกับขยะเป็นจำนวนมาก” น่าจะเหมาะสมกว่า

6. การเรียงลำดับคำในประโยคไม่ถูกต้อง

การเรียงลำดับคำในประโยคในฉบับแปลเป็นสิ่งสำคัญเนื่องจากหากเรียงลำดับคำไม่ถูกต้องแล้วทำให้การสื่อความหมายสะดุด ไม่ราบรื่นและไม่เป็นธรรมชาติ ในการวิจัยครั้งนี้พบว่าผู้แปลเรียงลำดับประโยคไม่ถูกต้องเพียง 2 ครั้งเท่านั้นคิดเป็นร้อยละ 0.58 ดังแสดงในตัวอย่างที่ 14

ตัวอย่างที่ 14

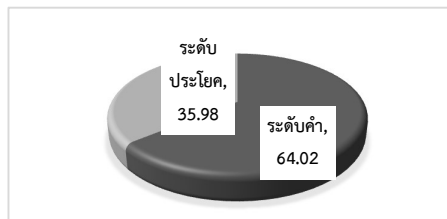
ต้นฉบับ (ภาษาอังกฤษ)	Greenpeace, one of the most important environmental organization, has welcomed the move but also said that the company should focus especially on reducing the amount of plastic that is produced.
ฉบับแปลของนิสิต (ภาษาไทย)	กรีนพีซเป็นหนึ่งในองค์กรที่สำคัญที่สุดในด้านสิ่งแวดล้อม ได้ยินดีกับการเคลื่อนไหวนี้และยังกล่าวเสริมว่าบริษัทควร <u>มุ่งเน้นเป็นพิเศษในการลดจำนวนพลาสติกการผลิต</u>
ควรแปลว่า	กรีนพีซ หนึ่งในองค์กรที่สำคัญที่สุดด้านสิ่งแวดล้อมได้ยินดีกับการเคลื่อนไหวดังกล่าว และยังได้กล่าวเสริมด้วยว่าบริษัทควร <u>มุ่งเน้นการลดจำนวนการผลิตพลาสติกเป็นพิเศษ</u>

จากตัวอย่างที่ 14 จะพบว่า ผู้แปลค่อยข้างยึดติดรูปคำและโครงสร้างของภาษาต้นฉบับ เมื่อแปลออกมาเป็นภาษาไทยทำให้การสื่อความหมายไม่ชัดเจน ดังนั้นควรเรียบเรียงลำดับใหม่ให้เหมาะสมกับโครงสร้างของภาษาฉบับแปลด้วยการแปล กริยาหลัก “มุ่งเน้น” ตามด้วยคำนามต่อท้ายกริยานั้นคือ “การลดจำนวนการผลิตพลาสติก” และสุดท้ายคือกริยวิเศษณ์ปิดท้ายประโยค “เป็นพิเศษ” สามารถแปลข้อความนี้โดยรวมได้ว่า “.....บริษัทควรมุ่งเน้นการลดจำนวนการผลิตพลาสติกเป็นพิเศษ” จะเหมาะสมกว่า

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาดังกล่าวหากพิจารณาแนวโน้มการแปลในภาพรวมจะพบว่า นิสิตมีแนวโน้มการแปลที่รักษารูปแบบของคำและโครงสร้างทางภาษาของต้นฉบับมากกว่าการแปลที่รักษาความหมายซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ จุฑามณี ทิพรราชและคณะ (2560) พัชร โภคาสัมฤทธิ์ (2555) สตรีรัตน์ ไกรอ่อน (2556) และ สุพรรณิ อาศัยราชและคณะ (2560) ที่มีข้อสรุปว่านักศึกษายึดรูปแบบโครงสร้างและรูปภาษามากกว่าความหมายเช่นกัน

การแปลที่ดีตามที่คณะของลาร์สันคือการแปลแบบ Idiomatic ซึ่งเน้นความเข้าใจของผู้อ่านเป็นหลักซึ่งถือเป็นการแปลในอุดมคติสำหรับนักแปล อย่างไรก็ตามการแปลในลักษณะนี้ไม่ใช่เรื่องง่ายเนื่องจากมีอุปสรรคที่ต้องประสพระหว่างการแปลทำให้เกิดข้อผิดพลาด และข้อผิดพลาดที่นิสิตประสบแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ ความผิดพลาดในระดับคำและในระดับประโยคดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2: ความผิดพลาดในการแปลของนิสิต

จากภาพที่ 2 จะพบว่านิสิตมีข้อผิดพลาดในการแปลระดับคำมากกว่า กล่าวคือ นิสิตประสบปัญหาเกี่ยวกับการเลือกใช้คำแปลในภาษาฉบับแปล โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการเลือกใช้ที่มีหลายความหมายส่งผลให้นิสิตใช้คำที่ไม่เหมาะสมกับบริบท นอกจากนี้ นิสิตยังประสบปัญหาเกี่ยวกับการใช้คำซ้ำและฟุ่มเฟือย การหลีกเลี่ยงการแปลศัพท์ด้วยวิธีการใช้ทับศัพท์และไม่สามารถใช้ทับศัพท์ได้อย่างถูกต้องตามหลัก รวมทั้งการใช้ระดับภาษาที่ไม่เหมาะสมและการแปลเกิน เป็นต้น ซึ่งผลการศึกษานี้สอดคล้องกับ จุฑามณี ทิพรราชและคณะ (2560) ที่พบว่านักศึกษาแปลผิดในระดับคำมากกว่าร้อยละ 60 เนื่องจากเลือกใช้คำแปลที่ไม่เหมาะสมกับบริบท รวมทั้งแปลความหมายขาดและเกินเช่นกัน ซึ่งข้อผิดพลาดเหล่านี้เกิดจากขาดความเข้าใจในเรื่องโครงสร้างภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะด้านหน้าที่ของคำ ส่งผลให้การตีความหมายคำเหล่านี้ผิดเพี้ยนไปจากต้นฉบับ นอกจากนี้ นิสิตยังขาดความรู้เรื่องการเลือกใช้คำให้เหมาะสมกับบริบท ซึ่งเกิดจากการความรู้รอบตัว ขาดความชำนาญในการค้นหาความหมายคำต่าง ๆ จากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ เช่น พจนานุกรมหรือเอกสารทางวิชาการต่าง ๆ

ในการแปลระดับประโยคพบข้อผิดพลาดของนิสิตในด้านการใช้คำเชื่อมความมากที่สุด เนื่องจากการแปลบทความซึ่งแต่ละประโยคมีความเชื่อมโยงและสัมพันธ์กัน การเลือกใช้คำเชื่อมความ (connectives) จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้การถ่ายทอดความหมายราบรื่น ในภาพรวมแล้วนิสิตยังแปลคำเชื่อมความโดยยึดตามตัวอักษรมากกว่าความหมาย จึงทำให้บทแปลไม่ราบรื่นเท่าที่ควร ข้อผิดพลาดใน

การแปลระดับประโยคที่นิสิตแปลผิดเป็นลำดับถัดมาคือ การแปลโครงสร้างกรรมวาจก เนื่องจากเป็นโครงสร้างที่นิยมใช้ในภาษาอังกฤษแต่ไม่นิยมในภาษาไทย ทำให้นิสิตไม่คุ้นเคยและมักแปลโดยอิงจากรูปคำและโครงสร้างเช่นเดิมโดยไม่ปรับภาษาฉบับแปลให้เป็นโครงสร้างกรรตุวาจก (active voice) ที่คนไทยคุ้นเคย จึงทำให้ภาษาฉบับแปลค่อนข้างแปร่งและไม่เป็นธรรมชาติเท่าที่ควร ซึ่งผลการศึกษานี้สอดคล้องกับ พรวิชัย พรวิริยะกิจและวรินทร์ แดนดี (2558)

สรุปความผิดพลาดในภาพรวมแล้วนิสิตมีความผิดพลาดในการแปลระดับคำมากกว่าในระดับประโยค เนื่องจากการแปลระดับคำนั้นมีการบวนการซับซ้อน กล่าวคือ ก่อนที่จะแปลในระดับคำได้ต้องมีความเข้าใจโครงสร้างในภาพรวมว่าแต่ละคำทำหน้าที่อย่างไร มีความสัมพันธ์ต่อคำอื่น ๆ อย่างไรจึงสามารถแปลความหมายของคำเหล่านี้ได้ เมื่อวิเคราะห์หน้าที่คำได้แล้วยังพบกับอุปสรรคด้านความหมายของคำศัพท์แต่ละคำในประโยค ซึ่งบางคำมีบริบทการใช้ที่หลากหลาย ต้องเข้าใจแต่ละบริบทอย่างถ่องแท้เสียก่อนจึงสามารถเลือกใช้คำได้อย่างเหมาะสม

ข้อเสนอแนะ

1) ข้อเสนอแนะในการเรียนการสอน

1. การแปลที่ดีไม่ได้ขึ้นอยู่กับความรู้ทางไวยากรณ์เพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่ขึ้นอยู่กับองค์ความรู้หลายอย่าง เช่น ความรู้ด้านการสื่อสาร การใช้ภาษา และความรู้ด้านวัฒนธรรม ดังนั้นควรบรรจุรายวิชาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเหล่านี้เพื่อเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนก่อนการแปลจริง

2. ผลการศึกษาพบว่านิสิตประสบปัญหาในการแปลหลายด้านดังที่กล่าวมาข้างต้น แต่สิ่งที่นิสิตประสบปัญหามากที่สุดนั้นคือการเลือกใช้คำให้เหมาะสมกับบริบท ดังนั้นผู้สอนการแปลควรฝึกให้นิสิตได้ค้นหาความหมายของคำศัพท์ที่สามารถใช้ได้หลากหลายบริบทจากแหล่งต่าง ๆ ทั้งพจนานุกรมที่เป็นสิ่งพิมพ์หรือพจนานุกรมออนไลน์ต่าง ๆ

2) ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเรื่องลีลาที่ใช้ในการแปลบทความประเภทต่าง ๆ เช่น วรรณกรรม บทความทางวิชาการ ว่ามีการใช้วิธีการแปลและมีข้อผิดพลาดในการแปลเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร

2. ควรมีการศึกษาการแปลในโครงสร้างอื่น ๆ โดยเฉพาะโครงสร้างที่มีความซับซ้อนทั้งทางวากยสัมพันธ์ (syntactic complexon) และทางความหมาย (semantic complexon) เช่น โครงสร้างกรรมวาจก (passive voice) โครงสร้างกริยาเรียง (serial verb construction) โครงสร้างประธานสุญรูป (dummy subject) เป็นต้น

¹ภัทรา ปินทะแพทย์ อาจารย์ประจำ สาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต

เอกสารอ้างอิง

- Arsairach, S., Juntiya, T., Kakaew. (2017) Problems of Translation and Strategies for English into Thai Academic Text Translation of Students Majoring in English Education. *Journal of Education and Human Development Sciences*, 1 (1), 71 – 85.
- Barnwell, K. 1980. *Introduction to Semantics and Translation*. Horsleys Green: Summer Institute of Linguistics.
- Bergmann, A. et al. 2007. *Language Files: Materials for an Introduction to Language and Linguistics*. (10th ed). Ohio: The Ohio State University Press.
- Hapol, S. *ENGL308 (Translation 1)*. Faculty of Social Sciences and Humanities, Yonok University.
- Krai-on, S. 2013. *Strategies for Translating Thai Cultural Words into English in the Novel Four Reigns*. Silpakorn University.
- Lajsattruklaj, A. 2005. *Nature and Method of Translation*. Bangkok: Ramkhamhaeng University.
- Larson, M. 1984. *Translation: A Guide to Cross-Language Equivalence*. (2nd ed). New York: University Press of America.
- Nida, E & Taber, R. 1974. *The Theory and Practice of Translation*. Leiden: E.J. Brill
- Nida, E. 1982. *The Theory and Practice of Translation*. Leiden: E.J. Brill.
- Nillaphan. N. (2018). “Little Mermaid – Poor Unfortunate Souls” Analysis of Translation Techniques of English Song in Animation Movie “Little Mermaid”: Poor Unfortunate Souls. *Academic Journal Bangkok Thonburi University*, 7 (1) 82 – 95.
- Oupakham, P. 2015. Implementation of Constructionism Learning Theory to Promote English Speaking Ability of Vocational Students Majoring in Tourism. *Journal of Humanities and Social Sciences University of Phayao*, 2 (2), 83 – 93.
- Petchwathana, C. 2016. Translation of Thailand in the 21st Century. *Journal of Translation and Interpretation Thailand*, 1(1),16-49.
- Phokhasamrit, P. 2012. *Cultural Substitution in English to Thai translation*. National Institute of Development Administration.
- Pinmani, S. 2019. *Translation: from Wrong to Right* (3rd Edition). Chulalongkorn University Press.

- Pinmani, S. 2019. *Language, Culture and Translation: Thai – English* (1st Edition). Chulalongkorn University Press.
- Pinmani, S. 2021. *Meaning and Translation* (1st Edition). Chulalongkorn University Press.
- Pornwiryakit, P., Dandee, W. (2016). Errors in Translation from English to Thai of the Students in Department of English as an International Communication. *Rajamangala University of Technology Social Science Journal*, 4 (2), 16 – 24.
- Puangthong, J., Srikrueadong, A. (2021). Academic Translation Technique: Common Lexical and Structural Errors in the Thai Academic Documents Translation into English. *Journal of Liberal Art of Rajamangala University of Technology Suvarnabhumi*, 3 (1), 87 – 101
- Sajbua, S. 1999. *Principles of Translation* (4th Edition). Bangkok: Thammasat University Press.
- Suphol, D. 2008. *Theory and Strategies of Translation* (4th Edition). Bangkok: Chulalongkorn University Press.
- Thepakhraraphong, T. 2000. *Introduction to Translation* (3rd Edition). Bangkok: Chulalongkorn University Press.
- Tipparach, J., Kookiattikoon, S., Utthachart, N., Thongthai, T., (2018). Trends of English-Thai Translation Errors in word, phrase, and sentence levels: A Cases Study of Ubon Ratchathani Rajabhat University Students. *Journal of Humanities and Social Sciences Ubon Ratchathani Rajabhat University*, 8 (2), 352 – 372.

¹ภัทรา ปิณฑะแพทย์ อาจารย์ประจำ สาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต